

ORIIDEN HYVÄKSYMINEN JALOSTUKSEEN

**RATSUSUUNNALLE JA PIENHEVOSSUUNNALLE
RATSASTETTAVUUSKOKEELLA HYVÄKSYTTÄVÄT
SUOMENHEVOSORIIT**

HIPPOS

**© SUOMEN HIPPOS RY
2022**

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISIÄ OHJEITA.....	3
1.3 Oriiden maksut vuonna 2022.....	3
1.4 Hevosten majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus.....	3
1.5 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö.....	4
1.6 Hevosen ja ratsastajan varusteet.....	4
1.7 Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot.....	4
1.8 Valitusoikeus.....	4
2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN.....	5
3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS.....	5
3.1 Terveystilan tarkastus ja mittaus.....	5
3.2 Röntgenkuvaus ja hammastarkastus.....	5
4. RAKENNEARVOSTELU.....	6
5. SUORITUSKOKEET.....	6
5.1. Ratsusuunnalle esitettävät oriit.....	6
5.2 Pienhevossuunnalle ratsastettavuuskokeella esitettävät oriit.....	7
5.3 Luonteen arviointi.....	7
5.4 Pisteytys ja palkitseminen.....	7
6. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUS.....	8
7. ALUSTAVA AIKATAULU.....	8
8. MUISTILISTA.....	8

LIITTEET

Liite 1 Terveysvaatimukset

Liite 2 Röntgen-, hammas- ja purentatarkastuksen tutkimuslomake ja ohjeet

Liite 3 5-vuotiaiden ja vanhempien oriiden kilpailutulosta vaatimukset ennen jalostusarvostelua

Liite 4 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 1 4-vuotiaat ratsuoriit ja 6-vuotiaat ja vanhemmat pienhevosoriit 2016

Liite 5 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 2 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit 2016

Liite 6 Suomenhevosoriiden irtohypytytys

Liite 7 Ratsusuunnan suomenhevosoriiden estekoe 2016 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit

Liite 8 Suomenpienhevosoriiden estekoe 2016 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit

Liite 9 Palkitsemiseen oikeuttavat kilpailusuoritusvaatimukset

1. YLEISIÄ OHJEITA

1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet

Jalostusvalinnan tarkoituksena on valita perimältään parhaimmat hevoset seuraavan sukupolven vanhemmiksi. Oriiden jalostukseen hyväksyminen perustuu jalostusohjesäännössä määritettyihin jalostustavoitteisiin, jotka pohjautuvat rotumääritelmään. Jalostettavina ominaisuuksina ovat terveys, suoritusominaisuudet, rakenne ja luonne. On erittäin tärkeää tuoda hevonen tilaisuuteen hyvin valmisteltuna, jotta hevosella on mahdollisuus näyttää kykynsä.

Terveydentilan tarkastuksessa tutkitaan oriin yleinen ja ortopedinen terveys. Lisäksi röntgenkuvauksessa tutkitaan oriin luuston terveys. Terveystarkastuksen tarkoituksena on sulkea pois eläinsuojelullisesti oriin käyttöä jalostuksessa estävät sairaudet ja perinnölliset viat, joista osa saattaa ilmetä vasta jälkeläisarvostelun yhteydessä.

Suomenhevosoriiden osalta tärkeää jalostukseen hyväksymisessä ovat jalostussuunnan asettamat suoritusvaatimukset.

Oriin jalostusarvioinnissa noudatetaan voimassa olevaa jalostusohjesääntöä. Jalostusohjesäännössä määritellään minimivaatimukset oriin polveutumislle, terveydelle, rakenteelle ja suorituskyvyille. Hevosien jalostuksellisen arvioinnin suorittavat Suomen Hippos ry:n nimeämät tuomarit (eläinlääkärit, rakennearvostelijat, este- ja koulutuomarit sekä testiratsastaja).

Tarkemmat tiedot oriiden jalostukseen hyväksymisestä on esitetty jalostusohjesäännön liitteessä 1 Suomenhevosen kantakirjaan merkitseminen, jalostusarvostelu ja siitoskäyttö.

<https://www.hippos.fi/kasvatus/kantakirjarodut-ja-jalostusoihesaannot/jalostusohjesaannot/>

1.2 Orinäyttelyyn ilmoittautuminen

Orinäyttelyyn ilmoittaudutaan Suomen Hippoksen Heppa-järjestelmän näyttelykalenterin kautta määräpäivään mennessä. Ilmoittautumista varten tarvitaan Oma Talli -tunnukset.

Ilmoittautumisen yhteydessä näyttelymaksusta lähetetään lasku, joka tulee olla maksettuna eräpäivään mennessä, jotta hevonen voi osallistua näyttelyyn.

Ilmoittautumisen yhteydessä on myös toimitettava oriin mahdolliset kilpailutulokset, sekä muut arvosteluun vaikuttavat asiat.

Oriin ilmoittajan vastuulla on, että orilautakunnalla on käytössään kaikki ajankohtainen tieto oriista.

HUOM! Katalogiin tarvittava oriin **rakennekuva** (miehellään sivusta, koko hevosen kuva) **tulee toimittaa 3.3.2022 mennessä sähköpostitse osoitteeseen pirje@hippos.fi**. Kuvan lähettäjä vastaa kuvan käyttöoikeuksista. Määräpäivän jälkeen lähetettyjä kuvia ei huomioida.

Kuva 1. Esimerkkikuva katalogiin tulevasta oriin rakennekuva.

1.3 Oriiden maksut vuonna 2022

Suomenhevosoriiden jalostusarvostelu
Ratsu- ja pienhevosoriit (ratsastettavuus) 400 €

Ilmoittautumisaajan jälkeen peruutetuista ilmoittautumisista palautetaan 50 % maksusta vain eläinlääkärintodistusta vastaan. Vaihtoehtoisesti hevonen voidaan samalla maksulla siirtää esitettäväksi toisessa jalostusarvostelutilaisuudessa (vuoden kuluessa). Ennen ilmoittautumisaajan päättymistä perutut ilmoittautumiset eivät aiheuta kuluja.

1.4 Hevosten majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus

Oriin omistaja huolehtii itse hevosensa mahdollisesta karsinavarauksesta ja maksusta Hevosopistolla. Majoituspaikkavaraukset tehdään suoraan Hevosopistolle sähköisesti:

<http://www.hevosopisto.fi/majoitus-karsinat/>
Lisätietoja reception@hevosopisto.fi tai puh. 02 76021

Oriin kanssa liikuttaessa on otettava huomioon yleisön ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuus. **Oriin**

on oltava suitsittuna, kun sitä liikutetaan tapahtumapaikalla. Oriit ovat tapahtumapaikalla koko ajan oriin omistajan/haltijan vastuulla.

Oriiden **esittäjillä ja avustajilla** on kaikissa arvostelutilanteissa oltava kypärä päässä. **Kypärän käyttö on pakollista aina oriita liikuteltaessa.**

Oriiden **valokuvaaminen** tapahtuu erikseen merkityllä alueella aikataulussa ilmoitettuna ajankohtana, yleensä heti rakennearvostelun jälkeen. Huolehdittehan, että ori tulee kuvattua Suomen Hippoksen valokuvaajan toimesta.

Eläinlääkäri on paikalla oritestien ajan, muutoin palvelee päivystävä eläinlääkäri. Testien ajan paikalla on ensiapuhenkilökunta, muina aikoina päivystävä ensiapu.

Hevosopiston alueella liikuttaessa tulee noudattaa Hevosopiston turvallisuus- ja toimintaohjeita, jotka löytyvät osoitteesta <https://www.hevosopisto.fi/majoitus-karsinat/turvallisuus-ja-toimintaohjeet/>

Hevosopiston aluekartta löytyy osoitteesta <https://www.hevosopisto.fi/kartta/>

Huomioithan myös tapahtuman aikana voimassa olevat koronaohjeistukset.

1.5 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö

Oripäivillä noudatetaan Suomen Hippoksen lääkintämääräyksiä ja oriita testataan pistokokein dopingtesteillä. Lääkintäohje ja ohjeelliset varoajat löytyvät osoitteesta https://www.hippos.fi/uploads/sites/1/2021/09/e0812242-laakintaohje_070521.pdf

Päihtynyt ei saa käsitellä hevosta tapahtuma-alueella testin aikana. Lautakunta voi määrätä suoritettavaksi puhallustestejä ja päihtynyt henkilö voidaan poistaa tapahtuma-alueelta.

1.6 Hevoson ja ratsastajan varusteet

Eläinlääkärintarkastus, mittaus ja rakennearvostelu
Esittäjällä tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu sekä kypärä. Hevosella tulee olla suitset kuolaimin. Hevosella ei saa olla suoja eikä korvahuppua. Avustajan käyttö on suositeltavaa mittauksessa ja eläinlääkärintarkastuksessa.

Askellajikoe

Oriin omalla ratsastajalla tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukainen ratsastuspuku. Kannukset ovat vapaaehtoiset. Kannuksia käytettäessä niiden tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaiset. Askellajikokeessa hevonen tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Apuohjat, suojat ja pintelit eivät ole sallittuja. Raippa on sallittu SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaisesti nuorilla hevosilla (7-vuotiaat tai sitä nuoremmat). Ohuesta materiaalista valmistettu korvahoppu on sallittu SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaan. Se saa olla valmistettu äänieristävästä materiaalista, mutta sitä ei saa käyttää peittääkseen korvatulppia. Korvahoppu ei saa sisältää mitään painavaa eikä se saa olla kiinnitetty turparemmiin.

Estekoe

Ratsastajalla tulee olla SRL:n estekilpailusääntöjen mukainen asu. Estekokeessa hevoson tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Martingaalin (vapaaajuksuisin renkain) ja/tai rintaremmien sekä vatsapanssarin käyttö on sallittua.

Ohuesta materiaalista valmistettu korvahoppu on sallittu SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukaan. Se saa olla valmistettu äänieristävästä materiaalista, mutta sitä ei saa käyttää peittääkseen korvatulppia. Korvahoppu ei saa sisältää mitään painavaa eikä se saa olla kiinnitetty turparemmiin. Etujaloissa on sallittua jännesuojien käyttö. Takajaloissa sallitaan SRL:n nuorten hevosten estesääntöjen mukaiset suojat.

Suomen Hippoksen nimeämä stewardit tarkistaa oriiden varusteet suoritusten jälkeen.

1.7 Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot

Oriin jalostukseenkäytön ehtona on vapauttava röntgenlausunto yhden kerran ennen ensimmäistä jalostukseen hyväksymistä. Lisäksi orilautakunta voi asettaa tarpeen vaatiessa muita ehtoja jalostukseenkäytölle (esim. spermatesti). Oriin jalostuskäytön ehtoihin kuuluu myös sääntöjen mukainen astutuskirjanpito. Astutus tiedot tulee ilmoittaa astutusvuonna 15.9. mennessä.

1.8 Valitusoikeus

Jalostusarvostelun tuloksesta ei voi valittaa. Mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu voimassa olevan jalostusohjesäännön ja muiden asiaa koskevien

ohjeistusten mukaisesti, voidaan asiasta valittaa. Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippos ry:n jalostusvaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia tilaisuuden päätyttyä näyttelykansliaan. Muut arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta Suomen Hippokseen.

2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN

Näyttelyyn osallistuva ori ilmoitetaan kansliaan viimeistään tuntia ennen oman ryhmän aloitusaikaa. Hevososen **passi tarkastetaan eläinlääkärintarkastuksessa.**

Hevosella **tulee olla oma numerolappu**, joka kiinnitetään hevosen varusteisiin. Viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä jätetään kansliaan mahdolliset lisäselvitykset, jotka oriinpitäjä haluaa jättää lautakunnan tiedoksi.

3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS

3.1 Terveydentilan tarkastus ja mittaus

Orinäyttelyssä kaikille oriille tehdään laaja terveydentilantarkastus. Hevosten tunnistustiedot tarkistetaan terveydentilan tarkastuksen yhteydessä Suomen Hippoksen nimeämän henkilön toimesta. Tunnistetietojen tarkastusta varten tulee esittää hevosen passi.

Orilautakunnan eläinlääkäri antaa sanallisen arvostelun oriin terveydentilasta. Jalkojen terveyden arvioinnissa kiinnitetään huomiota hevosen jalkojen kestävyteen, sekä mahdollisiin vammoihin, virheellisyyksiin tai vikoihin.

Eläinlääkärintarkastuksen yhteydessä hevonen juoksutetaan suoralla kovalla alustalla sekä ympyrällä pehmeällä alustalla. Arvostelulautakunta voi arvioida hevosen liikkeiden säännöllisyyttä suoralla juoksutuksen yhteydessä.

Hevoset mitataan lautakunnan jäsenten toimesta. Oriista mitataan säkäkorkeus, lautaskorkeus, rungon

pituus, rinnan leveys, rinnan syvyys ja etusäären ympäry. Korkeusmitoista vähennetään kengät ja hokit. Hevosista määritellään myös kuntoluokka asteikolla 1-5.

Kavioiden arvostelu suoritetaan myös mittauksen yhteydessä kovalla alustalla. Kavioiden arvostelua varten kavion pohja tulee olla nähtävissä. Kavioiden arvostelussa hevosella ei saa olla kavion pohjan ja säteen peittäviä pohjallisia tai kenkiä. Tilsakumit on sallittu. Mikäli hevonen on kengitetty, tulee kenkien olla kiinnitetty kavioon nauloilla tai liimalla.

Terveydentilan tarkastukseen hevonen tuodaan suitsittuna ja lisäksi mukana on oltava vähintään neljän metrin pituinen liina. Terveydentilan tarkastuksessa oriin mukana saa olla esittäjä sekä yksi avustaja. **Hevonen esitetään terveydentilan tarkastuksessa harja ja häntä avoimena kesäihottumaoireiden tarkastusta varten.** Suorituskokeissa (askellaji- ja estekoe) harja ja häntä saavat olla letitettyinä.

Kaikista jalostusarvostelussa hyväksyttävistä oriista tulee toimittaa todistus kesäihottumaan viittaavien oireiden varalta jalostusarvostelua seuraavan kesän heinä-syyskuun aikana. Mikäli ilmoittautumisen yhteydessä on mainittu, että hevosella on kesäihottuma tai siihen viittaavia oireita, ei todistusta tarvitse toimittaa.

Liite 1 Terveysvaatimukset

3.2 Röntgenkuvaus ja hammastarkastus

Kaikki jalostusoriit on röntgenkuvattava **ennen orinäyttelyä.** Röntgenkuvat tulee toimittaa Suomen Hippokseen **viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä**, josta ne toimitetaan eteenpäin lausuntoa varten.

Oriille tulee tehdä ennen orinäyttelyä myös hammastarkastus, jossa tutkitaan oriin purenta ja hampaat. Etuhampaiden purenta tulee tarkastaa ennen suunavaajan laittamista ja mahdollista rauhoitusta pään ollessa normaaliasennossa. Tarkastuksessa kiinnitetään huomiota mahdollisiin purentavirheisiin ja hammaspuutoksiin.

Röntgenkuvaus ja hammastarkastus voidaan tehdä aikaisintaan vuosi ennen orinäyttelyä.

Liite 2 Röntgen-, hammas- ja purentatarkastuksen tutkimuslomake ja ohjeet

4. RAKENNEARVOSTELU

Rakennearvostelu suoritetaan sille osoitetussa paikassa. Ori asetetaan seisomaan merkitylle paikalle, minkä jälkeen orin liikkeiden säännöllisyys esitetään tarvittaessa suoralla lautakunnan ohjeiden mukaisesti käynnissä ja ravissa mikäli tuomarit eivät ole tehneet tätä eläinlääkärin tarkastuksen yhteydessä. Lopuksi ori asetetaan tuomareiden pyynnöstä seisomaan.

Rakennearvostelussa oriista arvioidaan sanallisesti tyypit (laatuystyyppi, rotuystyyppi ja sukupuolileima), runko, jalka-asennot ja liikkeiden säännöllisyys sekä kaviot. Rakennepisteitä annetaan 4-10 seuraavista arvostelukohdista, puolikkaita pisteitä voidaan käyttää: laatuystyyppi, runko, jalka-asennot ja liikkeiden säännöllisyys, jalkojen terveys ja kaviot. Jalkojen terveyden pisteyttää ja arvostelee sanallisesti eläinlääkäri.

5. SUORITUSKOKEET

Kaikki suomenhevosoriit osallistuvat suorituskokeeseen. Ratsusuunnalle tarjottavien oriiden kokeeseen kuuluvat askellajikoe, estekoe sekä testiratsastus. Pienhevoset voidaan jalostusarvostella ratsastettavuus- tai ajettavuuskokeella. Ajettavuuskokeen suorittaville on oma oriohjeensa. Pienhevosten ratsastettavuuskokeeseen kuuluvat askellajikoe, estekoe sekä testiratsastus.

5.1. Ratsusuunnalle esitettävät oriit

5-vuotiaan ja sitä vanhemman oriin tulee olla saavuttanut jalostusohjesäännössä asetetut kilpailutulosvaatimukset osallistuakseen jalostusarvosteluun.

Jalostusarvostelutilaisuudessa R-suunnan oriin tulee suorittaa askellajikoe, irtohypytyksen/estekoe ja testiratsastus.

Ori saa sanallisen arvion kunkin osakokeen jälkeen, lopulliset tulokset julkaistaan, kun koko testi on suoritettu.

Liite 3 5-vuotiaiden ja vanhempien oriiden kilpailutulosvaatimukset ennen jalostusarvostelua

Askellajikoe oman ratsastajan kanssa

Askellajikokeessa oriit suorittavat jalostusarvosteluohjelman ikäluokan vaatimusten mukaisesti. Askellajikokeessa arvioidaan käynti, ravi ja

laukka sekä kuuliaisuus ja yhteistyökyky.

Käynnin tulee olla tahdikasta, irtonaista, rentoa, aktiivista ja matkaavoittavaa. Ravin tulee olla tahdikasta, irtonaista, säännöllistä, joustavaa ja lennokasta. Laukan tulee olla matkaavoittavaa, tahdikasta, kevyttä ja lennokasta. Hevosen tulee kantaa itsensä kaikissa askellajeissa.

Liite 4 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 1 4-vuotiaat ratsuoriit ja 6-vuotiaat ja vanhemmat pienhevosoriit 2016

Liite 5 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 2 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit 2016

Testiratsastus

Oriin askellajit, ratsastettavuus ja luonne arvioidaan myös testiratsastajan kanssa. Oriin ratsastettavuuden arvioimiseksi testiratsastaja ratsastaa hevosella käyntiä, ravia ja laukkaa. Hevosen ratsastettavuuden arvostelussa testiratsastaja kiinnittää erityisesti huomiota hevosen yhteistyöhaluun, eteenpäinpyrkimykseen, tasapainoon sekä kykyyn lyhentää ja pidentää askelta.

Askellajituomarit arvioivat hevosen askellajeja myös testiratsastuksen aikana.

Estekokeet

Estekokeessa arvioidaan tekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yhteistyöhalu.

Irtohypytys 4-vuotiaat oriit (kevät)

Neljävuotiaat, keväällä esitettävät, oriit suorittavat irtohypytyksen. Irtohypytys suoritetaan pysty-pysty-okseri –sarjalla. Arvosteluesteen minimikorkeus on 110 cm.

Liite 6 Suomenhevosoriiden irtohypytyksen

Estekoe oman ratsastajan kanssa

5-vuotiaat ja vanhemmat oriit (sekä 4-vuotiaat syksyllä esitettävät) suorittavat estekokeen oman ratsastajan kanssa. Estekoe suoritetaan kuuden esteen radalla. Estekokeessa määritellyn korkeudet ovat vähimmäisvaatimuksia hyväksymistä varten. Esteitä voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä. Kiellot ja pudotukset vaikuttavat hevosen arvosteluun. Estekokeessa arvioidaan hevosen hyppytekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yleisvaikutelma.

Verryttelyesteet 2 ja 1 hypätään tuomariston ohjeiden mukaisesti. Tämän jälkeen rata hypätään

kokonaisuudessaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen aikana perusradalla, suoritus hylätään. Toisella kierroksella hypätään korotettuna esteet 3–6. Sen jälkeen voidaan pyytää hyppäämään vielä muita esteitä korotettuina, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä.

Liite 7 Ratsusuunnan suomenhevosoriiden estekoe 2016 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit

5.2 Pienhevossuunnalle ratsastettavuuskokeella esitettävät oriit

Pienhevossuunnalle esitettävän oriin tulee suorittaa ratsastettavuus tai ajettavuuskoe. Ratsastettavuuskoe pitää sisällään askellajikokeen, estekokeen ja testiratsastuksen.

Askellajikoe oman ratsastajan kanssa

Askellajikokeessa oriit suorittavat jalostusarvosteluohjelman ikäluokan vaatimusten mukaisesti. 4- ja 5-vuotiaan oriin tulee esittää kaikki askellajit suoralla ja kaarevalla uralla molempiin suuntiin, tehdä siirtymisiä askellajien välillä ja sisällä. Sen tulee lisäksi esittää pysähdys (5 s), peruutus, ravissa 10 m voltti ja laukassa 20 m ympyrä.

6-vuotiaat ja vanhemmat oriit suorittavat askellajikokeessa Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelman 6-vuotiaille ja vanhemmille oriille (rata A).

Askellajikokeessa arvioidaan ravi ja laukka sekä kuuliaisuus ja yhteistyökyky. Käynnissä arvioidaan tahti, irtonaisuus, aktiivisuus ja matkaavoittavuus. Ravissa arvostellaan tahti, irtonaisuus, säännöllisyys ja joustavuus. Laukassa arvostellaan tahti, matkaavoittavuus ja luonnollinen tasapaino.

Liite 4 Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 1 4-vuotiaat ratsuoriit ja 6-vuotiaat ja vanhemmat pienhevosoriit 2016

Testiratsastus

Oriin askellajit, ratsastettavuus ja luonne arvioidaan myös testiratsastajan kanssa. Oriin ratsastettavuuden arvioimiseksi testiratsastaja ratsastaa hevosella käyntiä, ravia ja laukkaa. Hevosen ratsastettavuuden arvostelussa kiinnitetään huomiota erityisesti hevosen yhteistyöhaluun, eteenpäinpyrkimykseen ja tasapainoon sekä kykyyn lyhentää ja pidentää askelta.

Askellajituomarit arvioivat hevosen askellajeja myös testiratsastuksen aikana.

Estekokeet

Estekokeessa arvioidaan tekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yhteistyöhalu.

Irtohypytys 4-vuotiaat oriit

Neljävuotiaat, keväällä esitettävät, oriit suorittavat irtohypytyksen. Irtohypytys suoritetaan pysty-pysty-okseri –sarjalla. Arvosteluesteen minimikorkeus on 80 cm.

Liite 6 Suomenhevosoriiden irtohypytys

Estekoe oman ratsastajan kanssa

5-vuotiaat ja vanhemmat oriit suorittavat estekokeen oman ratsastajan kanssa. Estekoe suoritetaan neljän esteen radalla. Estekokeessa määritellyn korkeudet ovat vähimmäisvaatimuksia hyväksymistä varten. Esteitä voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä. Kiellot ja pudotukset vaikuttavat hevosen arvosteluun. Estekokeessa arvioidaan hevosen hyppytekniikka, kapasiteetti ja laukka sekä asenne ja yleisvaikutelma.

Verryttelyesteet 2. ja 1. hypätään tuomariston ohjeiden mukaisesti. Tämän jälkeen rata hypätään kokonaisuudessaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen aikana perusradalla, suoritus hylätään. Toisella kierroksella rata hypätään korotettuna. Sen jälkeen voidaan pyytää hyppäämään vielä muita esteitä korotettuina, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä.

Liite 8 Suomenpienhevosoriiden estekoe 2016 5-vuotiaat ja vanhemmat oriit

5.3 Luonteen arviointi

Suomenhevosten jalostuksen tavoitteena on hyväluonteinen ja yhteistyöhaluinen hevonen. Luonnetta arvostellaan eläinlääkärintarkastuksen, mittauksen, rakennearvostelun sekä suorituskokeiden aikana. Näistä muodostetaan luonnepiste, joka vaikuttaa suorituskokeiden kokonaispisteeseen.

Luonnepiste ei ole eri osioiden pisteiden keskiarvo, vaan kokonaisluonnepisteessä painotetaan suorituskokeiden luonnearviointeja.

5.4 Pisteytys ja palkitseminen

Kaikki arvostelukohdat pisteytetään asteikolla 4–10, puolikkaita pisteitä voidaan käyttää.

Suorituspisteet muodostuvat askellajien (käynti, ravi,

laukka) keskiarvosta, estekokeen keskiarvosta (tekniikka, kapasiteetti ja laukka), ratsastettavuuspisteestä (testiratsastaja) sekä luonnepisteestä. Suorituskokeiden maksimipistemäärä on 40. Terveysominaisuudet voivat laskea palkintoa.

Ori voidaan palkita myös sen kilpailusuoritusten perusteella. Oriin tulee kuitenkin suorittaa jalostusarvostelussa kaikki vaadittavat osakokeet hyväksytysti.

Liite 9 Palkitsemiseen oikeuttavat kilpailutulokset

6. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUS

4-vuotialle ja vanhemmille suomenhevosten kantakirjaan merkittäville oriille myönnetään toistaiseksi voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus.

Kaikki keinosiemennykseen käytettävät oriit on testattava vuosittain ennen siemennyskauden alkua tarttuvan kohtutulehduksen (CEM) ja virusarteriitin (EVA) varalta. CEM-testin osalta tuloksen on oltava vapauttava, jotta oriin jalostukseenkäyttöoikeus on voimassa. Luonnollisessa astutuksessa olevat oriit testataan ennen ensimmäistä siitoskautta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein.

Jokaiselle siitokseen käytettävälle suomenhevosoriille on aktivoitava vuosittainen orilisenssi. Haku tapahtuu Heppa-järjestelmässä. Lisenssimaksu määräytyy sen mukaan, milloin hakemus pystytään hyväksymään Hippoksessa eli kaikki mahdollisesti tarvittavat hakemuksen liitteet on toimitettu ja ne on ehditty käsitellä. Uusimman jalostusohjesäännön voimassaoloaikana arvostelluilta suomenhevosoriilta vaaditaan liitteenä arvostelun jälkeisenä kesänä tehty kesäihottumatodistus. Sähköinen astutuskirjanpito aukeaa, kun lisenssi on aktivoitu.

Jalostukseen hyväksytystä suomenhevosoriista tulee toimittaa eläinlääkärintodistus kesäihottumaan viittaavien oireiden varalta jalostusarvostelua seuraavan kesän heinä-syyskuun aikana. Tarkastuksen suorittaa oriinomistajan tai -haltijan valitsema eläinlääkäri. Mikäli lomaketta ei toimiteta, oriin jalostukseen käyttöoikeus ei ole voimassa.

Mikäli oriin todetaan periyttävän perinnöllisiä sairauksia, voidaan se poistaa jalostuksesta.

7. ALUSTAVA AIKATAULU

Suomenhevoset arvostellaan 2. – 3.4.2022. Lauantaina on eläinlääkärintarkastus, rakennearvostelu ja estekokeet. Sunnuntaina on vuorossa askellajikoe, testiratsastus sekä palkitseminen.

8. MUISTILISTA

- **Tarkista viimeinen ilmoittautumispäivä Heppa-järjestelmän näyttelykalenterista.**
- Näyttelymaksu laskutetaan Hippoksesta ja se tulee maksaa eräpäivään mennessä.
- **Röntgenkuvien ja hammastarkastuslomakkeen palautus Suomen Hippokseen viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä.**
 - Mielellään klinikalta suoraan sähköpostitse osoitteeseen rtg@hippos.fi, viestin aiheeksi hevosen nimi ja rekisterinumero.
- Käsiohjelmaan tuleva **oriin rakennekuva** lähetetään **3.3.2021 mennessä** osoitteeseen pirje@hippos.fi Kuvan lähettäjä vastaa kuvan julkaisuoikeuksista. Kuvan tulee olla sivukuva oriista.
- **Majoitukset** varataan suoraan Hevosopistolta <http://www.hevosopisto.fi/majoitus-karsinat/>
- Lisätietoja reception@hevosopisto.fi tai puh. +358 2760 21

Lisätietoja Suomen Hippos ry

Minna Mäenpää, jalostusjohtaja
minna.maenpaa@hippos.fi
Puh. 020 760 5250, 040 511 2067

Soila Lehmusvaara, jalostusassistentti
soila.lehmusvaara@hippos.fi
Puh. 020 760 5253

Rakenne- ja terveysvaatimukset jalostusarvostelun yhteydessä

Näyttelypaikalle ei saa tuoda hevosta, jolla on todettu tarttuva sairaus tai jolla on tarttuvaan sairauteen viittaavia oireita. Sairaana, hoitamattomana tai hyvin alikuntoisena hevosta ei myöskään esitetä näyttelyssä. Tällaisissa tapauksissa hevonen voidaan lautakunnan harkinnan mukaan jättää arvostelematta eläinsuojelullisista syistä.

Orinäyttelyssä on paikalla Suomen Hippos ry:n nimeämä eläinlääkäri, joka tarkastaa oriit näyttelypaikalla.

Tamma- ja varsanäyttelyissä näyttelylautakuntaan ei normaalisti kuulu eläinlääkäriä. Tarvittaessa eläinlääkäri voi toimia lautakunnan apuna.

Terveydelliset ja eläinsuojelulliset seikat sekä perinnölliset viat ja sairaudet voivat aiheuttaa hevosen hylkäämisen.

Lääkeainetestaus

Ori- ja tammanäyttelyissä noudatetaan Suomen Hippos ry:n ravikilpailusääntöjä lääkeainejäämien suhteen. Valvonta suoritetaan satunnaisesti näyttelypaikoilla. Mikäli hevonen on eläinlääkärin määräämällä lääkityksellä näyttelyn aikana, on tästä ilmoitettava näyttelyn eläinlääkärille tai lautakunnan puheenjohtajalle viimeistään näyttelyä edeltävänä päivänä ja anottava lupa näyttelyyn osallistumiseen. Tapauskohtaisen harkinnan ja eläinlääkärin todistuksen perusteella hevoselle on mahdollista myöntää lupa osallistua näyttelyyn myös lääkityksen alaisena. Mikäli lääkitys voi vaikuttaa hevosen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen lupaa ei myönnetä.

Kivekset

Mikäli näyttelyssä todetaan oriilla kivesvika, jonka epäillään vaikuttavan hedelmällisyyteen, voidaan ori määrätä fertilitteettitutkimukseen. Erilaisia kivesvikoja ovat esimerkiksi nivustyrä, piilokives, kiertynyt kives, kivesten epänormaali koko tai rakenne sekä kivistulehdus. Fertilitteettitutkimus vaaditaan aina, jos oriilla todetaan piilokives tai kiveksen puuttuminen. Mikäli oriilta on poistettu kives, on tästä esitettävä eläinlääkärin todistus ja oriille on tehtävä fertilitteettitutkimus.

Suomenhevosori, jolla on tai on ollut piilokives voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa vain mikäli oriin kilpailusuoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tämän osion lopussa kuvatuin ehdoin* ja oriille on tehty fertilitteettitutkimus.

Suomenhevosori, jolta on poistettu kives nivustyrän vuoksi, voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa vain mikäli kilpailusuoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tämän osion lopussa kuvatuin ehdoin* ja oriin nivusaukot on eläinlääkärin suorittamassa rektaalitutkimuksessa todettu normaaleiksi. Oriille on tehtävä fertilitteettitutkimus.

Jalostukseen hyväksytyjen oriiden omistajien on ilmoitettava Suomen Hippokseen, mikäli ori myöhemmin operoidaan nivustyrän vuoksi. Oriille on tällöin tehtävä fertilitteettitutkimus. Oriiden varsomisprosentteja seurataan vuosittain. Mikäli aihetta ilmenee, ori voidaan määrätä fertilitteettitutkimuksiin. Fertilitteettitutkimusten tulokset ovat julkisia.

Hammasviat

Suomenhevosoriiden hampaat ja purenta tarkastetaan röntgenkuvauksen yhteydessä ennen jalostusarvostelua. Epänormaalit löydökset kirjataan lausuntoon. Oritta, jonka ylä- ja alaetuhampaiden purupinnat eivät lainkaan osu toisiinsa, ei hyväksytä jalostusarvostelussa.

Jalostusarvosteltavien tammojen purenta tarkastetaan jalostusarvostelussa. Tamma, jonka ylä- ja alaetuhampaat eivät lainkaan osu toisiinsa, voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa ilman palkintoa, mikäli tamman suoritukset täyttävät I palkinnon vaatimukset tämän osion lopussa kuvatuin ehdoin*. Mikäli hevoselta puuttuu hampaita, voidaan vaatia eläinlääkärintodistus hammaspuutoksen syistä. Vakava purenta- tai hammasvika voi aiheuttaa oriin hylkäyksen.

Iho-oireet

Jalostusarvosteltavat suomenhevoset tarkastetaan kesäihottumaan viittaavien oireiden varalta. Löydökset kirjataan jalostusarvostelulausuntoon. Jalostusarvostellut suomenhevosoriit tarkastetaan kesäihottumaan viittaavien oireiden varalta uudelleen jalostusarvostelua seuraavan kesän heinä-syyskuun aikana. Tutkimus on mahdollista suorittaa myös jo ennen jalostusarvostelua näyttelyä edeltävänä kesänä heinä-syyskuun aikana ja toimittaa lomake arvostelutilaisuuteen. Heinä-syyskuun aikana jalostusarvostellut oriit voidaan tarkastaa jalostusarvostelun eläinlääkäritarkastuksen yhteydessä. Jos kesäihottumatarkastusta ei tehdä määriteltynä aikana, ei oriille myönnetä vuosittaista jalostuskäytön mahdollistavaa orilisenssiä. Tarkastuksen suorittaa oriinomistajan tai -haltijan valitsema eläinlääkäri. Oriinomistaja tai -haltija vastaa tarkastuksen kustannuksista. Myös aikaisemmin jalostukseen hyväksytyiltä oriilta voidaan vaatia eläinlääkärintarkastus kesäihottuman varalta. Kesäihottumaoireet eivät vaikuta hevosen palkitsemiseen.

Käytöshäiriöt

Orinäyttelyyn ilmoittauduttaessa oriin omistaja tai haltija ilmoittaa oriilla esiintyvät käytöshäiriöt. Vakavat käytöshäiriöt (esim. puunpureminen, ilman nieleminen, kutominen, vihaisuus) kirjataan lausuntoon. Vakavat käytöshäiriöt voivat laskea palkintoluokkaa tai aiheuttaa oriin hylkäyksen. Mikäli oritta tai tammaa ei voida arvostella luonteen vuoksi, se hylätään.

Luuston kasvuhäiriöt

Suomenhevosori, jolla on todettu osteokondroosimuutoksia tai muita kasvuhäiriöitä nivelissä voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa vain, jos suoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tämän osion lopussa kuvatuin ehdoin*. Muutokset ilmoitetaan selkeästi jalostusarvostelulausunnossa ja ne laskevat jalkaterveyden pisteytystä. Oritta ei palkita.

Kaviorustojen luutuma

Suomenhevosoriilla kaviorustojen luutuman voimakkuus luokitellaan röntgenkuvien perusteella asteikolla

0-5. Kaviorustojen luutuma alentaa aina kaviopisteytystä. Lievä kaviorustojen luutuma (3) laskee kaviopisteytystä 1 pisteellä. Mikäli oriin kaviorustoissa on 4-5 asteen luutuma, voidaan se hyväksyä

jalostusarvostelussa vain, mikäli suoritukset täyttävät vähintään I palkinnon vaatimukset tämän osion lopussa kuvatuin ehdoin*. Oritta ei palkita.

Suomenhevostammoilla kaviorustot tutkitaan sormin tunnustelemalla ja kovettumat merkitään lausuntoon. Mikäli sormin tunnustelemalla havaitaan kaviorustojen kovettumaa, tamma määrätään röntgenkuvattavaksi kaviorustojen osalta, mikäli sen rakenne- ja suoritukset esittävät I palkintoa. Tammoilla röntgenkuvissa todettu voimakas kavioruston luutuma laskee kaviopisteitä yhdellä pisteellä. Tammalla I palkinnon edellytyksenä on, että kaviorustojen röntgenkuvauksessa ei ole todettu voimakasta luutumaa (aste 4–5).

Geenitestausta

Suomenhevonen voidaan tutkia tai määrätä tutkittavaksi geenitestillä. Tutkimuksen tulokset ovat julkisia.

** Ehdot jalostussuunnittain:*

J-suunta

J-suunnalla oriin tulee täyttää I palkinnon voittosummavaatimukset. 6-vuotiaan ja vanhemman oriin on täytettävä sekä ennätys- että voittosummavaatimukset.

R-suunta

R-suunnalla oriin tulee täyttää I palkinnon mukaiset suoritus-, rakenne- ja kilpailutulosvaatimukset.

P-suunta

P-suunnalla oriin tulee täyttää I palkinnon mukaiset suoritus-, rakenne- ja kilpailutulosvaatimukset

T-suunta

T-suunnalla oriin tulee suorittaa I palkinnon vaatimusten mukaisesti sekä vetokoe ja saada I palkintoon oikeuttavat rakennepisteet.

Käyttökoe ei oikeuta hyväksyntään poikkeusvaatimuksilla perinnöllisten sairauksien osalta.

RÖNTGEN-, HAMMAS- JA PURENTATUTKIMUS

JALOSTUKSEEN TARJOTTAVAT ORIIT

ORIIN NIMI NAME OF THE STALLION	UELN- / REKISTERINUMERO UELN
HOITAVA ELÄINLÄÄKÄRI VETERINARY	KLINIKKA NAME OF THE CLINIC
TUTKIMUKSEN AIKA JA PAIKKA TIME AND PLACE FOR THE EXAMINATION	

TARKASTETTAVA HEVONEN VASTAA HEVOSPASSIN TUNNISTEMERKINTÖJÄ
The horse has been identified and the microchip does match the passport

KYLLÄ | YES

EI | NO

ERITYISTÄ HUOMIOITAVAA COMMENTS

HAMPAIDEN TARKASTUS SUUNAVAAJALLA JA LAMPULLA | DENTAL INSPECTION WITH MOUTH GAG AND LIGHT

HAMPAIDEN LUKUMÄÄRÄ (YLIMÄÄRÄISET HAMPAAT/HAMMASPUUTOKSET) NUMBER OF TOOTH	☐ NORMAALI NORMAL	
POIKKEAVA: COMMENTS:		
ETUHAMPAIDEN PURENTA BITE OF INCISORS	☐ NORMAALI NORMAL	☐ YLÄPURENTA OVERBITE _____ MM
MUUT POIKKEAMAT COMMENTS:		☐ ALAPURENTA UNDERBITE _____ MM
POSKIHAMPAIDEN PURENTA BITE OF PREMOLARS	☐ NORMAALI NORMAL	
MERKITTÄVÄT POIKKEAMAT: COMMENTS:		
MUUT HUOMIOT: OTHER COMMENTS:		

Lähte ja röntgenkuvat toimitetaan Suomen Hippokseen sähköpostitse rtg@hippos.fi. Laita sähköpostin aiheeksi oriin nimi ja rekisterinumero. Tiedostot voi toimittaa myös postitse: Suomen Hippos ry, Kasvattajan ja omistajan palvelut, Kalkkipellontie 6, 02650 Espoo

HOITAVAN ELÄINLÄÄKÄRIN ALLEKIRJOITUS SIGNATURE OF THE VETERINARY	
NIMENSELVENNYS PRINT NAME	PAIKKA JA PÄIVÄMÄÄRÄ PLACE AND DATE

Ohjeistus:

- Oriin identiteetti varmistetaan ennen röntgenkuvausta
- Röntgenkuvaus ja hammastarkastus suoritetaan korkeintaan vuosi ennen näyttelyä, missä ori arvostellaan
- Röntgenkuvat toimitetaan Suomen Hippoksen toimistolle Suomen Hippoksen antaman määräajan puitteissa

Hammastarkastus:

- Tarkastuksesta täytetään hammastarkastuspöytäkirja, johon löydökset kirjataan. Pöytäkirjan allekirjoittaa tutkinut eläinlääkäri.
- Etuhamppaiden purenta tarkastetaan ennen suunavaajan laittamista ja mahdollista rauhoitusta. Purentaa arvioitaessa hevosen pää on normaaliasennossa. Päättä ei nosteta ylöspäin tarkastusta tehtäessä
- Ylä- tai alapurenta mikä on yli 5 mm kirjataan lausuntoon. Purentaa arvioitaessa kirjataan, jos etuhampaat eivät lainkaan osu toisiinsa (ns. parrot mouth tai monkey mouth)
- Purentavirheiden lisäksi huomioidaan etuhampaiden määrä ja mahdolliset hammaspuutokset
- Suunavaajan ja peilin kanssa lasketaan poskihampaiden määrä ja kirjataan mahdolliset ylimääräiset tai puuttuvat hampaat. Maitohampaiden vaihtumista ei tarvitse kirjata.
- Kirjataan voimakkaat poskihampaiden purentavirheet. Näitä ovat mm. sivuttaissiirtymät, ristipurenta, purenta voimakas epätasaisuus ja purentapöytien epänormaali kulmautuminen (ns. shear mouth).
- Kirjataan muut voimakkaat muutokset suussa. Näitä ovat mm syvät diasteemat (nuorten hevosten hampaiden vaihtumisesta johtuvia diasteemoja ei tarvitse kirjata), hampaiden selkeät halkeamat, selkeät ytimeen ulottuvat lohkeamat, voimakkaat infundibulaariset tai perifeeriset kariesmuutokset ja laajat kuolainalueen vauriot
- Hammaspuutoksista vaaditaan eläinlääkärin todistus mahdollisesta traumasta tai hampaan poistosta. Mikäli todistusta ei ole, vaaditaan puuttuvista hampaista röntgenkuvaus.

Suomenhevonen:

- Etujalkojen varvasnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, kuva rajattava siten että kavion kärki ja nujuluiden yläkärjet näkyvät samassa kuvassa (LM, jalka palikalla)
- Etujalkojen kaviorustot, kuva rajattava siten että koko kavio on näkyvissä (AP, jalka palikalla)
- Takajalkojen vuohisnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, sekä viistikuvat vuohisista yläviistosta (LM, DLPM yläviistosta, DMPL yläviistosta)
- Takapolvet sivulta siten että patella on kuvassa näkyvissä (LM)
- Kintereet sisä- ja ulkoviistosta siten, että kalkaneuksen pää ja sääriluun yläosa näkyvät kuvissa (DLPM, DMPL)

Lämminverinen ravihevonen:

- Etujalkojen varvasnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, kuva rajattava siten että kavion kärki ja nujuluiden yläkärjet näkyvät samassa kuvassa (LM, jalka palikalla)
- Takajalkojen vuohisnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, sekä viistikuvat vuohisista yläviistosta (LM, DLPM yläviistosta, DMPL yläviistosta)
- Etupolvet ulkoviistosta (DLPM)
- Takapolvet sivulta siten että patella on kuvassa näkyvissä (LM)
- Kintereet sisä- ja ulkoviistosta siten, että kalkaneuksen pää ja sääriluun yläosa näkyvät kuvissa (DLPM, DMPL)

Lämminverinen ratsuhevonen tai ratsuponi

- Etujalkojen varvasnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, kuva rajattava siten, että kavion kärki ja nujuluiden yläkärjet näkyvät samassa kuvassa (LM, jalka palikalla)
- Takajalkojen varvasnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, kuva rajattava siten, että kavionivelen yläosa ja nujuluiden yläkärjet näkyvät samassa kuvassa (LM)
- Kintereet sisä- ja ulkoviistosta siten, että kalkaneuksen pää ja sääriluun yläosa näkyvät kuvassa (DLPM; DMPL)
- Takapolvet sivulta ja edestä siten, että patella on kuvassa näkyvissä (LM;Ca-Cr)

Huomioitavaa:

- Lähete ja röntgenkuvat toimitetaan Suomen Hippokseen rtg@hippos.fi tai postitse. Sähköpostin aiheeksi oriin nimi ja rekisterinumero.
- Röntgenkuvien laatuun tulee kiinnittää huomiota. Puutteellisia, huonolaatuisia tai puutteellisesti merkittyjä kuvia ei hyväksytä.
- Joka kuvassa on oltava hevosen nimi, kuvauspäivämäärä, jalka ja puolimerkki selkeästi näkyvissä.
- Röntgenkuvat arvioidaan Hippoksen eläinlääkäreiden toimesta ja viralliset lausunnot annetaan hyväksytyistä oriista.
- Kuvien mukana toimitetaan täytetty röntgenpöytäkirja, jonka allekirjoittaa kuvannut eläinlääkäri.

Stallion Radiographic examination for the Standardbred trotter Studbook in Finland

16 radiographs shall be taken from the stallion, with following projections

Forelimbs carpus DLPM oblique projection fetlock and phalangeal joints lateromedial projection

Hindlimbs stifle lateromedial projection hock dorsolateral palmaromedial oblique (DLPMO) and dorso-medial palmarolateral oblique (DMPLO) fetlock lateromedial projection, dorsomedial palmarolateral oblique (DMPLO) and dorsolateral palmaromedial oblique (DLPMO), "Birkeland projections"

Stallion Radiographic examination for the Finnish Warmblood (FWB) Studbook in Finland

12 radiographs shall be taken from the stallion, with following projections

All fetlock and digital joints lateromedial projection; both sesamoid bones and tip of the distal phalanx shall be visible.

Hocks oblique projections (DLPM and DMPL); top of the calcaneus and top of the metatarsal bone shall be visible.

Stifle joints lateromedial and dorsopalmar projection; the patella shall be visible (LM; DP)

The horse has to be identified and the radiographs permanently marked with the name of the horse, date and place radiographed and with leg markings. Return formula and x-ray: rtg@hippos.fi

RATSUSUUNNAN JALOSTUSARVOSTELUUN OSALLISTUMISEEN VAADITTAVAT KILPAILUTULOKSET

5-vuotiaan ja sitä vanhemman oriin tulee olla saavuttanut asetetut kilpailutulokset osallistuakseen jalostusarvosteluun. Kilpailutulokset määritellään ikäluokittain. Tulokset tulee olla saavutettu ennen jalostusarvosteluun ilmoittautumista. Tulokset tulee toimittaa ilmoittautumisen yhteydessä.

5-vuotiaalla oriilla tulee olla saavutettuna vähintään yksi hyväksytty tulos virallisissa este-, koulu-, kenttä- tai valjakkoajokilpailussa. 5-vuotiskeväänä esitettävältä oriilta hyväksytään myös hyväksytty tulos suomenhevosten laatuarvostelufinaalista.

6-vuotiaana oriilla tulee olla saavutettu vähintään yksi seuraavista kilpailutuloksista vähintään 1-tason kilpailuista.

Esteratsastus: 90 cm enintään 4 virhepistettä perusradalta
Kouluratsastus: helppo B 60 % tulos
Kenttäratsastus: harrasteluokasta hyväksytty kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maastoestekoe estevirheittä
Valjakkoajo: valjakkoajon helpossa luokassa hyväksytty kokonaistulos ja koulukokeessa vähintään 60 % tulos
Sijoittunut laatuarvostelufinaalissa 5-vuotiaana

7-vuotiaalla ja vanhemmalla oriilla tulee olla saavutettuna vähintään yksi seuraavista tuloksista vähintään 2-tason kilpailusta:

Esteratsastus: 100 cm enintään 4 virhepistettä perusradalta tai sijoittunut kasvattajakilpailussa
Kouluratsastus: helppo A 60 % tulos tai sijoittunut kasvattajakilpailussa
Kenttäratsastus: tutustumisluokan kenttäkilpailussa tai suomenhevosten helpossa luokassa hyväksytty kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maastoestekoe estevirheittä
Valjakkoajo: helpossa luokassa hyväksytty kokonaistulos ja koulukokeesta vähintään 62 % tulos

Suomenhevosratsuoriiden jalostusarvosteluohjelma 1
4-vuotiaat ratsuoriit ja 6-vuotiaat ja vanhemmat pienhevosoriit 2016 – nivelsuitsitus
Rata A Raviohjelma esitetään keventäen, ellei toisin ilmoiteta

AXC	Radalle harjoitusravissa keskihalkaisijaa seuraten ilman pysähdystä
C	Oikealle
CMBFA	Harjoitusravia
AXC	2-kaarinen kiemuraura (pitkille sivuille saakka)
HK	Askeleen pidennys
KA	Harjoitusravia
A ja F välillä	Keskikäyntiä
FXH	Keskikäyntiä - hevosen annetaan venyttää itseään pitkille ohjille
H	Otetaan ohjat
H ja C välillä	Harjoitusravia
CB	Harjoitusravia
BLE	Puoliympyrä, halkaisija 20 m – istutaan alas satulaan
Ennen E:tä	Harjoituslaukkaa
EHCM	Harjoituslaukkaa
MF	Askeleen pidennys
FA	Harjoituslaukkaa
A ja K välillä	Harjoitusravia
KXM	Suunnanmuutos askelta pidentäen
M	Harjoitusravia – istutaan alas satulaan
M ja C välillä	Harjoituslaukkaa
HM	Puoliympyrä harjoituslaukassa, halkaisija 20 m
MCH	Harjoituslaukkaa
HK	Askeleen pidennys
K	Harjoituslaukkaa
K ja A välillä	Harjoitusravia
AF	Harjoitusravia
FK	Puoliympyrä, halkaisija 20 m - hevosen annetaan venyttää itseään pitkille ohjille kuolaintuntuma säilyttäen
K	Otetaan ohjat
A	Keskihalkaisijalle
X	Pysähdys – liikkumatta – tervehdys

Ominaisuuksien arviointi	Huomioita	Pisteet 0 - 10 Puolikkaiden pisteiden käyttö sallittu
1 - Ravi Tahti, irtonaisuus, joustavuus, lennokkuus, selän liikkuvuus, matkaavoittavuus, takaosan aktiivisuus.		
2 - Käynti Tahti, rentous, aktiivisuus, matkaavoittavuus		
3 - Laukka Tahti, irtonaisuus, joustavuus, luonnollinen tasapaino, lennokkuus, liikkeen suuntautuminen ylämäkeen		
<u>Askellajipisteiden keskiarvo</u>		
Luonne: kuuliaisuus ja yhteistyökyky Tottelevaisuus, yritteliäisyys, vastaa ratsastajan apuihin		

Väärinratsastukset vaikuttavat arvosteluun

Testin tarkoituksena on löytää hevosia, joilla on elastiset, luonnolliset askellajit, joita on koulutettu asianmukaisesti ikä huomioon ottaen ja joilla on edellytyksiä kehittyä kouluratsuina.

Allekirjoitus

Tuomariston puheenjohtaja

Suomenhevosoriiden jalostusarvosteluohjelma 2
5-vuotiaat ja vanhemmat oriit 2016 - nivelsuittus
Helppo A Rata A, suoritus aika noin 5 min

A	Radalle harjoitusravissa
X	Pysähdys – tervehdys – liikkeelle harjoitusravissa
C	Oikealle
CB	Harjoitusravia
BX	Puoliympyrä oikealle, halkaisija 10 m
XE	Puoliympyrä vasemmalle, halkaisija 10 m
VKAF	Harjoitusravia
FXH	Keskiravia
H	Harjoitusravia
CA	Kolmikaarinen kiemuraura
KXM	Keskiravia
MC	Harjoitus ravia
C	Pysähdys – peruutus (hevosenmitta) – välittömästi liikkeelle keskikäynnissä
HB	Keskikäyntiä
BK	Keskikäyntiä, hevosen annetaan venyttää muotonsa pitkille ohjille
K	Otetaan ohjat
KA	Keskikäyntiä
A	Harjoituslaukkaa (vasen)
AFB	Harjoituslaukkaa
BRSE	Keskilaukkaa, joka jatkuu puoliympyrällä R ja S välillä (halkaisija 20 m)
E	Harjoituslaukkaa
KDE	Puoliympyrä, halkaisija 10 m, uralle pisteessä E
EH	Vastalaukkaa
Ennen H:ta	Laukanvaihto ravin kautta
ME	Suunnanmuutos
EK	Vastalaukkaa
K	Harjoitusravia
KAFP	Harjoitusravia
PV	Puoliympyrä keventäen (halkaisija 20 m), hevosen annetaan venyttää muotonsa pitkille ohjille
V ja K välillä	Otetaan ohjat
A	Keskihalkaisijalle
X	Pysähdys – liikkumatta – tervehdys

Ominaisuuksien arviointi	Huomioita	Pisteet 0–10 Puolikkaita pisteitä voidaan käyttää
1 - Ravi Tahti, joustavuus, elastisuus, lennokkuus, selän liikkuvuus, matkaavoittavuus, halukkuus koota itseään		
2 - Käynti Tahti, rentous, aktiivisuus, matkaavoittavuus		
3 - Laukka Tahti, joustavuus, elastisuus, luonnollinen tasapaino, lennokkuus, halukkuus koota itseään, matkaavoittavuus, liikkeen suuntautuminen ylämäkeen		
<u>Askellajien keskiarvo</u>		
Luonne: kuuliaisuus ja yhteistyökyky Tottelevaisuus, yritteliäisyys, vastaa ratsastajan apuihin		

Väärinratsastukset vaikuttavat arvosteluun.

Testin tarkoituksena on löytää hevosia, joilla on elastiset, luonnolliset askellajit, joita on koulutettu asianmukaisesti ikä huomioon ottaen ja joilla on edellytyksiä kehittyä kouluratsuna.

Allekirjoitus

Tuomariston puheenjohtaja

SUOMENHEVOSORIIDEN IRTOHYPTYTYS

4-VUOTIAAT RATSUORIIT (kevät), 4-5 –VUOTIAAT PIENHEVOSORIIT

Irtohyppy tapahtuu maneesissa kolmen esteen pysty-pysty-okseri –sarjalla. Esteet ovat tavallisia puomiesteitä. Varsinaisena arvostelu-esteenä on nousuokseri, pystyt ovat apuesteitä. Estekorkeudet merkitään tolppiin ja etäisyyksien seuraamista varten seinään kiinnitetään mitta-asteikko.

Hevonen tuodaan irtohyppytykseen suitsissa. Etujaloissa hevosella tulee olla jännesuojat. Takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset lyhyet hivutussuojat. Tuomaristo voi vaihdattaa suojat, mikäli ne eivät ole sääntöjen mukaiset. Maneesin toisessa päädyssä suitsista irrotetaan ohjat ja hevonen päästetään irti verryttelyä varten ja otetaan kiinni tuomareiden ohjeiden mukaan. (Oriin kiinniottamista ja taluttamista varten maneesissa on varattuna taluttimia.)

Irtohyppy suoritetaan vasemmassa kierroksessa. Hyppytyksen suorittavat omistajan nimeämät avustajat (3 henkilöä) tuomariston ohjeiden mukaan. Mikäli omistajalla ei ole käytössä omia avustajia, on siitä ilmoitettava etukäteen viimeistään viikkoa ennen tilaisuutta Suomen Hippokseen, jolloin käytetään Suomen Hippoksen nimeämiä avustajia. Esittäjällä ja avustajilla tulee olla kypärä.

Hevonen saa verryttellä kujassa maapuomien yli ja lisäksi esteillä 1-2 kertaa. Tämän jälkeen alkaa arvostelu. Aluksi C-osa on pysty, jonka jälkeen se muutetaan okseriksi. Okseria korotetaan asteittain. Hevonen otetaan kiinni aina kujan päässä ja siirretään ravissa kujan alkuun.

Ensimmäistä pystyä ennen on maapuomi, jonka etäisyys esteestä n. 2,8 m. A- ja B-osan väli on n. 6,5 m ja B- ja C-osan väli on n. 7,0 m. Välit voidaan muuttaa hevosen laukalle sopiviksi. **Pienhevosilla välit ovat noin 40 cm lyhyemmät.** Radan koko n. 20 m x 50 m.

Estekorkeudet

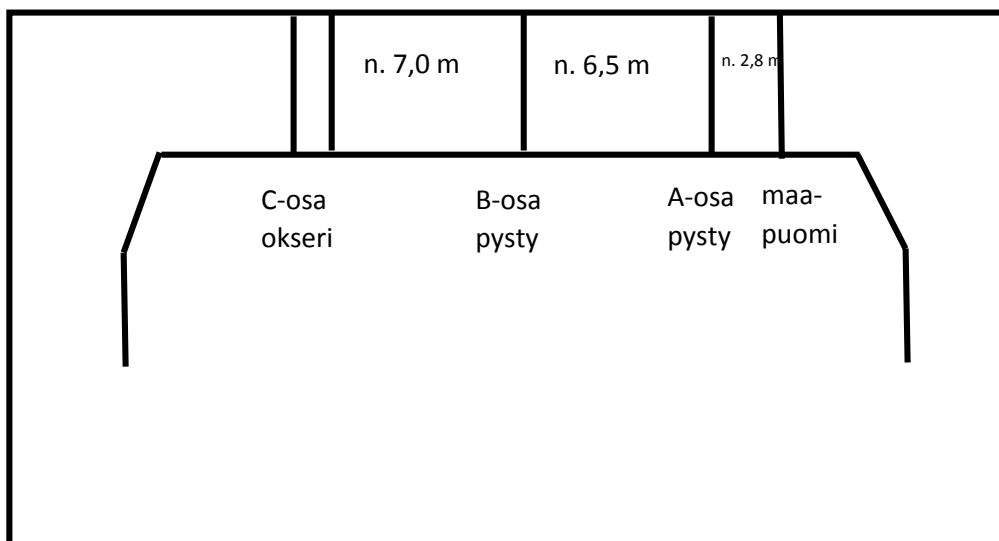
R-suunta

Aloituskorkeus on C-osalla 70 cm ja sitä korotetaan vähitellen hevosen kykyjen mukaan. Vähimmäiskorkeus on 110 cm, esteitä voidaan korottaa 120 cm asti, mikäli hevonen vaikuttaa kyykkäältä.

P-suunta

Aloituskorkeus on C-osalla 50 cm ja sitä korotetaan vähitellen hevosen kykyjen mukaan. Vähimmäiskorkeus on 80 cm, esteitä voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyykkäältä.

Arvostelukohdat ovat: 1) tekniikka, 2) kapasiteetti ja laukka sekä 3) asenne ja yhteistyöhalukkuus.

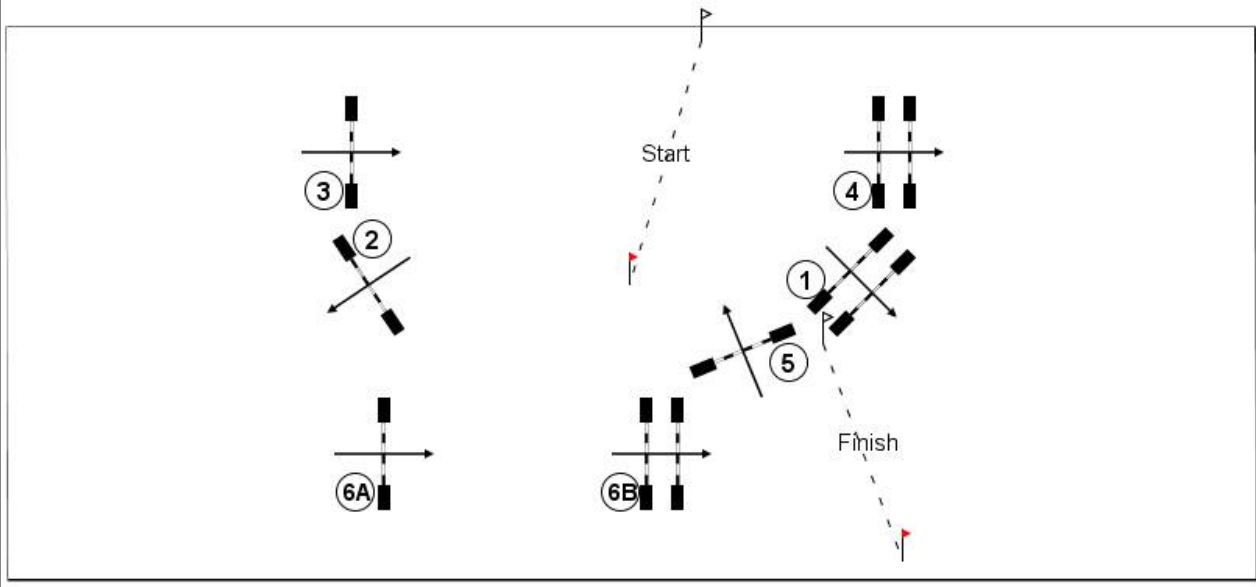

RATSUSUUNNAN SUOMENHEVOSORIIDEN ESTEKOE 2016

5-VUOTIAAT JA VANHEMMAT ORIIT

SH estekoe

SH estekoe Oriit On 2 Feb 2016

5-vuotiaat ja vanhemmat oriit suorittavat estekokeen ratsain kuuden esteen radalla:

1. Okseri	edestä 85 cm, takaa 90 cm ja pituus 100 cm.
2. Pysty	90 cm
3. Lankkupysty	90 cm
4. Okseri	edestä 85 cm, takaa 90 cm ja pituus 100 cm
5. Porttipysty	90 cm
6. Sarja	pysty 85 cm, okseri, edestä 85 cm, takaa 90 cm ja pituus 100 cm sarjaväli 10,40 m, pienhevosilla sarjaväli 9,70 cm.

Esteiden 3 ja 4 väli on 21 metriä.

5-vuotiailta oriilta vähennetään ensimmäisen kierroksen estekorkeudesta 10 cm.

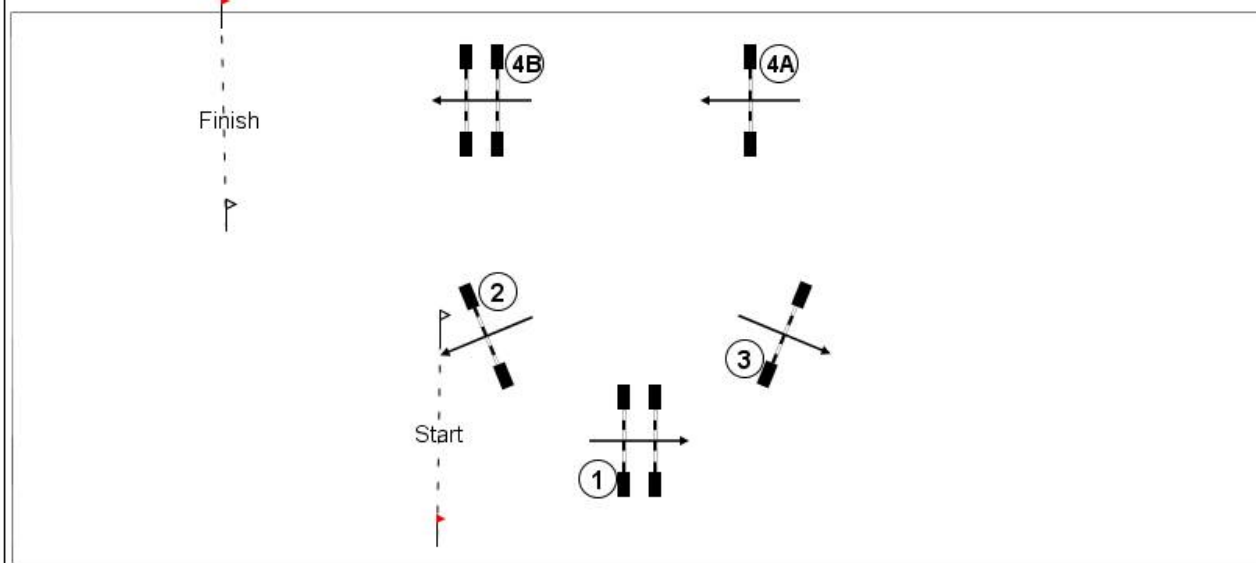
Verryttelyesteinä ovat esteet 2. ja 1. madallettuina. Varsinaisessa testissä perusrata hypätään kokonaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Tämän jälkeen toisella kierroksella hypätään korotettuna esteet 3-6. Lisäksi voidaan pyytää hyppäämään vielä muita esteitä, joita voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyyvykkäältä. Pudotukset ja kiellot vaikuttavat hevosen arvosteluun. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen aikana perusradalla, suoritus hylätään.

SUOMENPIENHEVOSORIIDEN ESTEKOE 2016

5-VUOTIAAT JA VANHEMMAT ORIIT

1 SH estekoe

SH estekoe Tammat On 2 Feb 2016

Estekoe suoritetaan neljällä esteellä:

1. Okseri	edestä 65 cm, takaa 70 cm ja pituus 80 cm
2. Pysty	70 cm
3. Pysty	70 cm
4. Sarja	pysty 65 cm maapuomilla, okseri edestä 65 cm, takaa 70 cm ja pituus 80 cm, sarjaväli 9,70 m

Verryttelyesteinä ovat esteet 2. ja 1. madallettuina. Varsinaisessa testissä perusrata hypätään kokonaan ilmoitetuilla estekorkeuksilla. Tämän jälkeen toisella kierroksella rata hypätään korotettuna. Lisäksi voidaan pyytää hyppäämään vielä muita esteitä, joita voidaan korottaa, mikäli hevonen vaikuttaa kyvykkäältä. Pudotukset ja kiellot vaikuttavat hevosen arvosteluun. Mikäli hevonen kieltää kolmesti estekokeen perusradan aikana, suoritus hylätään.

PALKITSEMISEEN OIKEUTTAVAT KILPAILUTULOKSET

Ratsusuunta

Ori voidaan palkita myös kilpailusuoritusten perusteella. Kilpailutulokset voidaan hankkia useammasta eri lajista. Kilpailutulokset tulee saavuttaa enintään kahden kilpailukauden (kilpailukausi = kalenterivuosi) aikana. Tulokset tulee toimittaa ilmoittautumisen yhteydessä. Oriin tulee kuitenkin suorittaa jalostusarvostelutilaisuudessa vaaditut suorituskokeet. Mikäli oriilla on palkitsemiseen oikeuttavat kilpailutulokset, rakennepisteet eivät vaikuta palkitsemiseen.

Palkintoihin oikeuttavat minimivaatimukset ovat seuraavat:
vähintään **3-tason kilpailu**

- kouluratsastus helppo A
- esteratsastus 100 cm/110 cm
- kenttäratsastus sh-helppo
- valjakkoajo vaativa

I palkinto

esteratsastus:	12 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta perusradalta, joista vähintään puolet 110 cm tasolla
kouluratsastus:	12 sijoitusta tai yli 64 % tulosta
kenttäratsastus:	6 sijoitusta
valjakkoajo:	6 sijoitusta kokonaiskilpailussa

II palkinto

esteratsastus:	8 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta perusradalta, joista vähintään puolet 110 cm tasolla
kouluratsastus:	8 sijoitusta tai yli 64 % tulosta
kenttäratsastus:	4 sijoitusta
valjakkoajo:	4 sijoitusta kokonaiskilpailuissa

III palkinto

esteratsastus:	6 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta perusradalta, joista vähintään puolet 110 cm tasolla
kouluratsastus:	6 sijoitusta tai yli 64 % tulosta
kenttäratsastus:	3 sijoitusta
valjakkoajo:	3 sijoitusta kokonaiskilpailusta

Pienhevossuunta

Ori voidaan palkita myös kilpailusuoritusten perusteella. Kilpailutulokset tulee toimittaa ilmoittautumisen yhteydessä. Kilpailutulokset voidaan hankkia useammasta eri lajista. Kilpailutulokset tulee saavuttaa enintään kahden kilpailukauden aikana, (kilpailukausi = kalenterivuosi). Kilpailusuoritukset eivät kuitenkaan korvaa suorituskoetta, vaan oriin tulee osallistua joko ratsastettavuus- tai ajettavuuskokeeseen.

Kilpailutulokset tulee saavuttaa vähintään 2-tason kilpailuissa vähintään seuraavilla tasoilla:

- kouluratsastus helppo A
- esteratsastus 90 cm
- kenttäratsastus harraste
- valjakkoajo helppo vaativa

Palkitsemiseen oikeuttavat tulosvaatimukset ovat:

I palkinto

kouluratsastus:	8 sijoitusta tai helppo A vähintään 60 % tulosta
esteratsastus:	8 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta
kenttäratsastus:	4 sijoitusta harrasteluokka, hyväksytyt kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maasto-estekoe estevirheittä
valjakkoajo:	4 sijoitusta kokonaiskilpailusta

II palkinto

kouluratsastus:	6 sijoitusta tai helppo A vähintään 60 % tulosta
esteratsastus:	6 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta (uusinta radoilla 0-0) vähintään 90 cm
kenttäratsastus:	3 sijoitusta harrasteluokka, hyväksytyt kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maasto-estekoe estevirheittä
valjakkoajo:	3 sijoitusta kokonaiskilpailusta

III palkinto

kouluratsastus:	4 sijoitusta tai helppo A vähintään 60 % tulosta
esteratsastus:	4 sijoitusta tai virhepisteetöntä suoritusta (uusinta radoilla 0-0) vähintään 90 cm
kenttäratsastus:	2 sijoitusta harrasteluokka, hyväksytyt kokonaistulos, lisäksi rataesteiltä enintään 8 estevirhettä ja maasto-estekoe estevirheittä
valjakkoajo:	2 sijoitusta kokonaiskilpailusta